

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 09-02-2012

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/977/09-02-2012

Α Π Ο Φ Α Σ Η 17/2012

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στο κατάστημά της την 31.01.2012 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Πρόεδρος της Αρχής, Πέτρος Χριστόφορος, και τα αναπληρωματικά μέλη Πέτρος Τσαντίλας και Χαράλαμπος Ανθόπουλος, ως εισηγητής, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Αναστασίου Πράσσου και Δημητρίου Μπριόλα αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος.. Το τακτικό μέλος της Αρχής Α. Ι. Μεταξάς και το αναπληρωματικό αυτού, Γ. Λαζαράκος, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρούσες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Ε. Μαραγκού, νομικός ελέγκτρια - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγήτρια και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Διοικητικού – Οικονομικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Η Διεύθυνση Αστυνομικού προσωπικού του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας υπέβαλε στην ΑΠΔΠΧ το με αριθμ. πρωτοκόλλου/./...-1θ'/...07.2009 (αριθμ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/4844/04.08.2009) αίτημα για χορήγηση στο πληρεξούσιο δικηγόρο των αιτουσών Α. και Β, αντιγράφων των σχετικών εγγράφων του σώματος της Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης (στο εξής και ΕΔΕ) που διενεργήθηκε με έκδοση διαταγής κατά του αστυνόμου Γ., ανθυπαστυνόμου Δ., αρχιφύλακα Ε., αστυφύλακα ΣΤ και Ζ, και των

δόκιμων αστυφυλάκων Η και Θ, προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη τυχόν πειθαρχικών παραπτώματων και πειθαρχικών ευθυνών για απώλειες και φθορές υλικού του δημοσίου των ως άνω αναφερόμενων αστυνομικών κατά τη σύλληψη του δράστη της ανθρωποκτονίας της Ι στη την ...08.2008. Μετά την υποβολή της προαναφερθείσας αιτήσεως από τον πληρεξούσιο δικηγόρο των αιτουσών Α και Β για την χορήγηση αντιγράφων της Ε.Δ.Ε., η Διεύθυνση Αστυνομικού προσωπικού του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας διαβίβασε στις αρμόδιες υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας σχετικό έγγραφο με σκοπό να επιδοθεί στους εμπλεκόμενους αστυνομικούς, ώστε να ενημερωθούν για το σχετικό αίτημα και να κληθούν, εάν επιθυμούν, να ασκήσουν το προβλεπόμενο από τη διάταξη του άρθρου 13 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 δικαίωμα αντίρρησης για τη χορήγηση του σχετικού πορίσματος και των αντιγράφων εγγράφων του σώματος της ΕΔΕ. Οι προαναφερόμενοι αστυνομικοί δεν εξέφρασαν τις αντιρρήσεις τους ενώπιον της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Η Διεύθυνση Αστυνομικού προσωπικού του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας με το με αριθμ. πρωτ./.../-κ'/...07.2209 (αριθμ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/ 4843/04.07.2009) έγγραφό της κρίνοντας ότι η χορήγηση των αιτούμενων αντιγράφων εγγράφων εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρ. 2 στοιχ. β' του Ν. 2472/1997, καθώς εμπεριέχονται στα έγγραφα αυτά δεδομένα ευαίσθητα, όπως πληροφορίες για τη ψυχική υγεία του δράστη και τον τραυματισμό των εμπλεκέντων αστυνομικών, ζήτησε από την Αρχή να εκδώσει άδεια προκειμένου να χορηγήσει στις αιτούσες αντίγραφο του πορίσματος και των σχετικών εγγράφων της ΕΔΕ.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των προαναφερόμενων στοιχείων, αφού άκουσε τον εισηγητή και τη βοηθό εισηγήτρια, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε από την αίθουσα και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 2 στοιχ. α', β', δ', ζ' και θ' του Ν. 2472/1997 για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προβλέπει ότι *«Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως: “Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων... “Ευαίσθητα*

δεδομένα” τα δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε ένωση, σωματείο και συνδικαλιστική οργάνωση, την υγεία, την κοινωνική πρόνοια και την ερωτική ζωή, καθώς και τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες... “Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή... “Υπεύθυνος Επεξεργασίας” οποιοσδήποτε καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός... “Τρίτος”, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία, ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός, εκτός από το υποκείμενο των δεδομένων, τον υπεύθυνο επεξεργασίας και τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον ενεργούν υπό την άμεση εποπτεία ή για λογαριασμό του υπεύθυνου επεξεργασίας ».

Το άρθρο 4 παρ. 1 στοιχ. α' και β' του Ν. 2472/1997 ορίζει ότι ο σκοπός της επεξεργασίας πρέπει να είναι καθορισμένος, σαφής και νόμιμος, τα δε δεδομένα να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα απαιτούνται ενόψει του σκοπού της επεξεργασίας.

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων διέπεται από τη διάταξη του άρθρου 5 του Ν. 2472/1997, σύμφωνα με την παράγραφο 1 της οποίας, «επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του». Η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων τους, είναι κατ' εξαίρεση επιτρεπτή, μόνο στην περίπτωση που συντρέχει κάποια από τις εξαιρετικές βάσεις νομιμότητας της επεξεργασίας της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου, η οποία ορίζει ότι: «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν: ... β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης

του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο..., ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

Για τη νόμιμη επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων απαραίτητη είναι η χορήγηση άδειας από την Αρχή στην περίπτωση που συντρέχει κάποια από τις βάσεις νομιμότητας της επεξεργασίας που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 7 του Ν. 2472/1997. Κατά το άρθρο 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του προαναφερθέντος νόμου «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:...γ) Η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου...».

Η διάταξη του άρθρου 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997 προβλέπει ότι «Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς». Η με αριθμ. 1/1999 Κανονιστική Πράξη της Αρχής, περαιτέρω, στο άρθρο 5 παρ. 2 ορίζει ότι «Η ενημέρωση γίνεται εγγράφως και αποδεικνύεται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας».

2. Οι πειθαρχικές διώξεις και κυρώσεις δεν αποτελούν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, όπως προκύπτει από την αποκλειστική απαρίθμηση του άρθρου 2 στοιχ. β' του Ν. 2472/1997. Η χορήγηση, συνεπώς, αντιγράφων από φάκελο διενεργηθείσας Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης βάσει του άρθρου 26 του ισχύοντος κατά τον κρίσιμο χρόνο ΠΔ 120/2008 (Πειθαρχικό Δίκαιο Αστυνομικού Προσωπικού), αποτελεί επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, η οποία επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, εφόσον συντρέχει κάποια από τις προαναφερθείσες εξαιρετικές βάσεις νομιμότητας της επεξεργασίας του άρθρου 5 παρ. 2 του Ν. 2472/1997.

3. Περαιτέρω, όμως, η χορήγηση αντιγράφων των συνοδευόντων το πόρισμα

στοιχείων, που περιέχονται στη δικογραφία της διοικητικής εξέτασης, επιτρέπεται μόνο εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε΄ του Ν. 2472/1997, όταν, δηλαδή, το έννομο συμφέρον του αιτούντος τρίτου υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα και ταυτόχρονα δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες του τελευταίου. Τέτοια περίπτωση συντρέχει, ιδίως, όταν η χορήγηση προσωπικών δεδομένων είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου (βλ. στοιχ. γ΄ του άρθρου 7 παρ. 2 του Ν. 2472/1997 για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, το οποίο ισχύει κατά μείζονα λόγο και στα απλά προσωπικά δεδομένα). Ο τρίτος, με την έννοια του άρθρου 2 στοιχ. θ΄ του Ν. 2472/1997, στην αίτησή του προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας πρέπει να επικαλείται αλλά και να αποδεικνύει ότι τα συγκεκριμένα στοιχεία που ζητά είναι απολύτως αναγκαία και πρόσφορα για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιωμάτων του ενώπιον δικαστηρίου, και δη ενόψει συγκεκριμένης εκκρεμούς δίκης, ώστε εκ του σκοπού να οριοθετηθεί η έκταση των αναγκαίων και πρόσφορων για το σκοπό αυτό στοιχείων που επιτρέπεται να του χορηγηθούν κατά τα άρθρα 5 παρ. 2 στοιχ. ε΄ και 4 παρ. 1 στοιχ. β΄ του Ν. 2472/1997. Εξάλλου, η αναγκαιότητα υφίσταται μόνο όταν ο επιδιωκόμενος σκοπός της προάσπισης των δικαιωμάτων του αιτούντος ενώπιον δικαστηρίου δεν μπορεί να επιτευχθεί με άλλα ηπιότερα μέσα (πρβλ. 8/2005 και 9/2005 Αποφάσεις της ΑΠΔΠΧ, διαθέσιμες στον διαδικτυακό τόπο της Αρχής www.dpa.gr)

4. Στην περίπτωση που η δικογραφία της ΠΔΕ/ΕΔΕ περιέχει και ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, όπως αυτά αποκλειστικά απαριθμούνται στο άρθρο 2 στοιχ. β΄ του Ν. 2472/1997, η χορήγηση (ως μορφή επεξεργασίας) σε τρίτο του πορίσματος και του αποδεικτικού υλικού, είναι νόμιμη μόνο μετά από άδεια της Αρχής και εφόσον τα έγγραφα που περιέχουν ευαίσθητα δεδομένα είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου, όταν, δηλαδή, συντρέχει η βάση νομιμότητας της επεξεργασίας του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. γ΄ του Ν. 2472/1997. Και σε αυτή την περίπτωση ο τρίτος στην αίτησή του προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας πρέπει να επικαλείται αλλά και να αποδεικνύει ότι τα συγκεκριμένα στοιχεία που ζητά είναι απολύτως αναγκαία και πρόσφορα για την επίτευξη του συγκεκριμένου σκοπού.

5. Κατά το άρθρο 21 παρ. 2 του ΠΔ 120/2008 «*Η πειθαρχική δίωξη ασκείται: α) Με απευθείας κλήση σε απολογία αν πρόκειται για πειθαρχικό παράπτωμα που επισύρει κατώτερη πειθαρχική ποινή και β) Με την έκδοση διαταγής για τη διενέργεια Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης (Ε.Δ.Ε.), αν πρόκειται για πειθαρχικό παράπτωμα που επισύρει ανώτερη πειθαρχική ποινή*». Και στις δύο περιπτώσεις προβλέπεται η μυστικότητα της πειθαρχικής διαδικασίας, καθώς για μεν τις περιπτώσεις της απευθείας κλήσης το άρθρο 25 παρ. 1 επιφυλάσσει το δικαίωμα γνώσης των στοιχείων του φακέλου μόνο στον εγκαλούμενο, για δε τις περιπτώσεις διενέργειας ΕΔΕ το άρθρο 26 παρ. 5 του ίδιου Π.Δ/τος ορίζει ότι «*Η Ε.Δ.Ε. είναι έγγραφη και μυστική. Ο εγκαλούμενος παρίσταται ο ίδιος ή με το συνήγορό του σ' εκείνες τις ανακριτικές πράξεις που επιτρέπεται να παρίσταται κατά τις σχετικές διατάξεις του Κ. Ποιν. Δ.*». Το στοιχείο της μυστικότητας της πειθαρχικής διαδικασίας δεν συντρέχει μετά το πέρας αυτής (πρβλ. ΓνμΝΣΚ 178/2000, δημοσίευση ΝΟΜΟΣ, η οποία ερμηνεύει τις αντίστοιχες αλλά όχι όμοιες διατάξεις του Ν. 2683/1999).

6. Στην υπό κρίση περίπτωση οι αιτούσες Α. και Β ζητούν δια του πληρεξούσιου δικηγόρου τους να λάβουν αντίγραφα των εγγράφων της ΕΔΕ που διενεργήθηκε εις βάρος του αστυνόμου Α' Γ, ανθυπαστυνόμου Δ, αρχιφύλακα Ε, αστυφύλακα ΣΤ και Ζ, και των δόκιμων αστυφυλάκων Η και Θ, προκειμένου να τα χρησιμοποιήσουν προς υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους ενώπιον των δικαστηρίων. Συγκεκριμένα, οι αιτούσες Α και Β έχουν υποβάλλει έγκληση κατά των ως άνω αστυνομικών για τα εγκλήματα της σωματικής βλάβης εξ αμελείας (άρθρ. 314 παρ. 1 Π.Κ.) και της εκθέσεως (άρθρ. 306 Π.Κ.) που, όπως αναφέρουν, διέπραξαν σε βάρος τους την ...08.2008, κατά τη σύλληψη του δράστη της ανθρωποκτονίας της Ι στη, ισχυριζόμενες ότι οι εγκαλούμενοι αστυνομικοί με την αμελή συμπεριφορά που επέδειξαν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους,, προκάλεσαν σε αυτές αιτιωδώς βαριά σωματική βλάβη. Η Διεύθυνση Αστυνομικού προσωπικού του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας με τα με αριθμ. πρωτ. .../...-κ'/...07.2209 και .../...-ιθ'/...07.2009 έγγραφα της κρίνοντας ότι η χορήγηση των αιτούμενων αντιγράφων εγγράφων εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρ. 2 στοιχ. β' και του αρθρ. 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του Ν. 2472/1997, καθώς εμπεριέχονται στα έγγραφα αυτά δεδομένα ευαίσθητα, όπως πληροφορίες για τη ψυχική υγεία του δράστη και τον τραυματισμό των εμπλακέντων αστυνομικών, ζήτησε από την Αρχή να εκδώσει

άδεια, προκειμένου να χορηγήσει στις αιτούσες αντίγραφο του πορίσματος και των σχετικών εγγράφων της ΕΔΕ.

7. Από τα έγγραφα που τέθηκαν υπόψη της Αρχής, προέκυψαν ότι οι αιτούσες Α και Β έχουν υπέρτερο έννομο συμφέρον, που συνίσταται στην υποστήριξη των δικαιωμάτων τους ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων, να λάβουν αντίγραφα των εγγράφων του σχετικού φακέλου της ΕΔΕ που διενεργήθηκε κατά των ως άνω αναφερόμενων αστυνομικών. Ως εκ τούτου, η Αρχή κρίνει ότι η Διεύθυνση Αστυνομικού προσωπικού του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας δεν κωλύεται από το Ν. 2472/1997 να χορηγήσει στις αιτούσες για δικαστική χρήση αντίγραφο των εγγράφων του φακέλου της σχετικής διενεργηθείσας Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης.

Σε κάθε περίπτωση επισημαίνεται ότι πρέπει να τηρείται η υποχρέωση προηγούμενης ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων πριν την ανακοίνωση των δεδομένων του στις αιτούσες (άρθρο 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή αποφαινεται ότι η Διεύθυνση Αστυνομικού προσωπικού του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας δεν κωλύεται από το Ν. 2472/1997 να χορηγήσει στις Α και Β αντίγραφο των εγγράφων του φακέλου της σχετικής διενεργηθείσας Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης, για την υποστήριξη των δικαιωμάτων τους ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων.

Ο Πρόεδρος της Αρχής

Η Γραμματέας

Πέτρος Χριστόφορος

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου